

Ranuan tukiasumisyksikön toimintasuunnitelma 2016

1. Yleistä
2. Toiminta-ajatus ja arvot
3. Tilat ja ympäristö
4. Asiakkaat
5. Palvelut
 - sosiaalipalvelut
 - terveystalvelut
 - opinnot ja työelämä
 - työtoiminta
 - harrastukset ja aktiviteetit
 - tulkkipalvelut
 - muut
6. Henkilökunta
 - rekrytointi ja työhön perehdyttäminen
 - henkilökunnan määrä ja rakenne
 - henkilökunnan koulutus ja työnohjaus
 - työterveyshuolto ja työhyvinvointi
7. Sidosryhmät ja yhteistyökumppanit
8. Tiedottaminen
9. Talousarvio

1. Yleistä

Ranuan tukiasumisyksikkö on perustettu syksyllä 2016. Tukiasunnot ovat Ranuan kunnan ylläpitämä yksikkö, yksin alaikäisenä maahan tulleille oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille. Toiminta pohjautuu Ranuan kunnan ja Lapin ELY-keskuksen väliseen sopimukseen.

Tukiasumisyksikkö sijaitsee Tikantie 16, 97700 Ranua. Alueella on tukiasumisyksikkö ja viisi huoneistoa. Tukiasumisyksikössä on 15 (+5) paikkaa alaikäisille nuorelle. Tukiasumisyksikkö ohjaa nuorta itsenäiseen asumisen ja tarjoaa tukipalveluita.

Tukiasumisyksikön työntekijämäärä vastaa 3 ohjaajaa 10 nuorta kohden. Toiminnan alussa tukiasumisyksikköön on tulossa 6-9 nuorta ja henkilökuntaa vastaava +3 ohjaajaa. Toiminnan alkaessa järjestetään nuorille yövalvontaa vuoden loppuun, jonka jälkeen arvioidaan tuen tarve öisin. Yövalvontaan otetaan kaksi työntekijää. Kun nuoria saapuu lisää tukiasumisyksikköön, otetaan henkilökuntaa vastaava määrä. Tukiasumisyksikössä nuoret ovat iältään n. 16-17- vuotiaita. Pääsääntöisesti alle 17-vuotiaat nuoret, joilla ei ole itsenäiseen tukiasumiseen edellytyksiä sijoitetaan toiselle paikkakunnalle perheryhmäkotiin.

2. Toiminta-ajatus ja arvot

Tukiasumisyksikkö tarjoaa tuettua asumista nuorelle. Nuoret asuvat itsenäisesti, mutta saa ohjaajilta tarvittavan tuen arkeen. Tuen tarpeen määrittäminen etukäteen on vaikeaa, koska nuorten terveydentilasta saadaan tarkempaa tietoa, kun nuori aloittaa tukiasunon. Jokainen nuori käy terveydentarkastuksessa tullessaan tukiasuntoon. Varaudutaan kuitenkin riittävällä henkilöstön määrällä vastaamaan nuorten tarpeisiin.

Tukiasumisyksikössä jokainen huomioidaan yksilöllisesti ja henkilökohtaiset tarpeet huomioon ottaen. Nuoren itsenäistymisen ja aikuiseksi kasvamisen haasteet otetaan avoimesti vastaan ja pyritään selvittämään nuoren kanssa yhdessä eteen tulevat esteet. Tukiasumisen aikana toivotaan nuorista kasvavan itsenäisiä ja elämänmyönteisiä nuoria miehiä, joiden tulevaisuuden suunnitelmat ovat selkeytyneet ja haluavat elämässä mennä eteenpäin.

Tavoitteena on, että nuorella on harrastuksia ja paikallisväestöä ystävinä. Oppia tuntemaan suomen kulttuuria ja säilyttämään myös oman maan kulttuuri ja tavat. Ohjauksessa painotetaan arjenhallinnan taitojen opettelua, esim. ruoanlaittoa, rahankäyttöä, asiointia eri viranomaisilla, vuorokausirytmä, hygieniaa ja siisteyttä.

3. Tilat ja ympäristö

Tukiasunnot sijaitsevat Ranuan kunnan keskustan tuntumassa rivitaloalueella. Pihapiirissä on kolme rivitaloa, joihin tukiasunnot sijoittuvat. Tikantien keskitettyihin tukiasuntoihin so-

pii 15 nuorta. Loput sijoitetaan eri puolille keskustaa kunnan rivitaloasuntoihin. Lähistöllä on useita rivitaloja, jossa kantaväestöä asuu. Tukiasumisyksikkö on 91 neliön huoneisto. Olohuone, keittiö ja pyykkihuoltohuone ovat kaikkien tukiasukkaiden käytössä. Henkilökunnan toimistotilat löytyvät myös huoneistosta. Tukiasunnot ovat 2h+k+s tai 3h+k+s kokoisia, asukkaat hankkivat itse huonekalut ja muut asumiseen tarvittavat hankinnat asuntoihin.

Piha-alue jää rivitalojen keskelle, joka kokoaa hyvin asuntojen asukkaat yhteen. Lähiympäristöä ympäröi metsä ja suo. Keskustaan on matkaa n. kaksi kilometriä.

4. Asukkaat

Tukiasunnot ovat tarkoitettu yksin alaikäisille turvapaikanhakijoille, jotka ovat saaneet oleskeluluvan suomeen. Ensisijaisesti paikat osoitetaan Ranualla sijaitsevan nuorten tukiasumisyksikön oleskeluluvan saaneille alaikäisille ilman huoltajaa tulleille turvapaikanhakijoille. Asukkaan siirtopalaverissa kartoitetaan asiakkaan arjen hallinnan taidot ja mahdolliset terveydentilan ongelmat itsenäisen asumisen edellytyksiin. Tukiasunnoissa asukkaat ovat tiiviissä yhteistyössä tukiasumisyksikön ohjaajien kanssa. Kaikki alle 18-vuotiaat sitoutuvat tukiasumisyksikön sääntöihin. Nuoren täyttäessä 18-vuotta hän voi halutessaan muuttaa omaa vuokra-asuntoon, mutta tarvittaessa ohjaajien tuki jatkuu aina 21-vuoteen saakka.

Kunta vuokraa asunnot nuorille. Nuoret maksavat itse muut asumisen ja henkilökohtaiset menot. He saavat toimeentulotukea/työmarkkinatukea, jolla he kattavat kuukausittaiset menot (henk. koht. tarvikkeet, ruoka, vaatteet, puhelin). Kun nuori täyttää 18-vuotta hänelle tehdään vuokrasopimus asunnosta ja hän alkaa itse maksamaan asunnon menoja.

5. Palvelut

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta (1386/2010) määrittää turvapaikanhakijoille ja kotouttamiseen kuuluvat lakisääteiset palvelut. Tukiasumisyksikön nuoret ovat pääosin alaikäisiä, heille tarjotaan lakisääteisten palveluiden lisäksi iänmukaista hoitoa ja kasvatusta. Heitä ohjataan mm. koulunkäyntiin liittyvissä asioissa ja kannustetaan monipuoliseen harrastustoimintaan. Nuorille tehdään kotoutumissuunnitelma, joka päivitetään ½ vuoden välein.

Sosiaalipalvelut

Kunnan sosiaalityöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä nuorten kanssa. Asioitavia palveluita ovat mm. kotoutumissuunnitelma, toimentulonhakeminen ja asiakassuunnitelmat. Alaikäisen kanssa työskennellessä edustana rooli korostuu asioiden hoidossa. Edustaja on mukana allekirjoittamassa papereita, esim. vuokrasopimus. Edustajien ja nuorten kanssa pidetään myös yhteisiä tapahtumia.

Terveyspalvelut

Nuorelle kuuluu samat terveyspalvelut kuin kantaväestöllekin. Nuoret käyvät terveystarkastuksessa sijoittuessa kuntaan. Terveystarkastuksen pohjalta sekä aikaisempien terveystarkastusten pohjalta laaditaan nuorelle tarvittaessa kuntoutussuunnitelma. Nuori käyttää pääasiassa kunnan omia terveyspalveluita. Tarvittaessa lääkäri ohjaa asiakkaan erikoissairaanhoidon piiriin. Myös maahanmuuttajille kohdistuvia yksityisiä terveyspalveluita käytetään tarvittaessa.

Opinnot ja työelämä

Maahanmuuttajien koulutuksen tavoitteena on antaa Suomeen muuttaville valmiuksia toimia tasavertaisina jäseninä suomalaisessa yhteiskunnassa. Suomessa vakinaisesti asuvalla oppivelvollisuusikäisellä (7–17-vuotiaalla) maahanmuuttajalla on oikeus samaan peruskoulutukseen kuin suomalaisillakin. Kunta järjestää valmentavaa opetusta (VALO), jonka jälkeen nuoret jatkavat peruskouluun. Yli 17-vuotiaat voivat myös osallistua perusopetukseen. Perusopetuksen jälkeen nuoret voivat hakeutua 2. asteen oppilaitokseen.

Yli 17-vuotiaille TE-keskus ja sosiaalityöntekijä tekevät nuorelle kotoutumissuunnitelman, jossa kartoitetaan koulutuksen tilanne.

Työtoiminta

Nuoret voivat osallistua nuorten työpajan toimintaan. Työelämään tutustutaan myös koulun työssäoppimisjaksoilla sekä kesätöissä.

Harrastukset ja aktiviteetit

Kunnan ja urheiluseurojen tarjoamat harrastusmahdollisuudet ovat nuorten käytettävissä. Vapaa-aikatoimi järjestää tapahtumia ja retkiä. Tukiasumisyksiköstä järjestetään retkiä naapurikuntiin mm. elokuviin, uimahalliin ja muihin kiinnostaviin kohteisiin. Nuoria tuetaan yhteisöllisyyteen erilaisten ryhmätoimintojen ja retkien kautta. Tehdään retkiä myös oman tukiyksilön kanssa tutustuen lähialueen kulttuuriin ja suomalaiseen elämäntapaan (mm. mökkeily, luontoretket)

Tulkkipalvelut

Tulkkipalvelut ovat nuoren oikeus saada palveluita omalla äidinkielellään. Tulkin käyttö on pääasiassa puhelimen välityksellä. Palvelua käytetään arkipäivän asioinnissa, kun halutaan varmistaa, että nuori saa oikean tiedon asioinnin kulusta. (esim. terveyskeskuspalvelut, kotouttamiseen liittyvät palvelut)

Muut

Tukiasumisyksikkö hankkii leasing-auton, koska pitkien välimatkojen ja paikallisliikenteen aikataulujen puutteellisuuden vuoksi asioiden hoitaminen on vaikeaa. Kaikki vieranomaispalvelut ovat Rovaniemellä tai Oulussa, joten auto on tarpeellinen asioiden hoidossa. Lisäksi osa harrastusmahdollisuuksista ja vapaa-ajan aktiviteeteistä ovat naapurikunnissa.

Tuetaan nuoren yhteydenpitoa kotimaahan. Nuorilla on mahdollisuus soittaa ulkomaan puheluja kotimaahan sovittu määrä kuukaudessa tukiasumisyksikön puhelimesta. Yhteisissä tiloissa on tietokone ja internetyhteys.

6. Henkilökunta

Rekrytointi ja työhön perehdyttäminen

Henkilökunta vastaa tukiasumisyksikön toiminnasta. Työaika painottuu iltaan ja viikonloppuihin. Yövalvonta järjestetään ainakin tukiyksikön aloittaessa toiminnan. Henkilöstö rekrytoidaan yleisellä haulla kuntarekryn kautta, myös sisäisellä siirrolla voi hakea paikkaa. Henkilökunta perehdytetään tiimipalaverissa ja perehdytyskansiolla. Perehdytyksenä voidaan myös käydä tutustumassa esim. Oulunkaaren tukiasumisyksikköön Pudasjärvellä.

Henkilökunnan määrä ja rakenne

Vastaava ohjaaja	1
ohjaaja	3-6
(yövalvoja	1-2)
toimistohenkilö	½

Tukiasumisyksikön nuorista huolehtii kuusi ohjaajaa ja kaksi yövalvojaa. Yövalvojan rooli on tärkeä, jotta nuoret tuntevat olonsa turvalliseksi. Yövalvoja kiertää tukiasunnoissa 3 kertaa yön aikana ja tarvittaessa useammin. Nuori voi tulla myös tukiasumisyksikköön nukkumaan, jos tuntee olonsa turvattomaksi.

Henkilökunnan koulutus ja työnohjaus

Henkilökunnalle järjestetään täydentävää koulutusta ja työnohjausta.

Ranuan kunnassa työntekijät perehdytetään työhön perehdytyskansoin avulla, joka on valmistumassa. Työntekijät voivat käydä mahdollisuuksin mukaan tutustumassa lähikuntien tukiasumisyksikköihin. Riskienhallintasuunnitelma sisältyy omavalvontasuunnitelmaan. Tukiasumisyksikössä on kirjatut säännöt, joita työntekijä sitoutuu noudattamaan.

Työterveyshuolto ja työhyvinvointi

Työterveyspalvelut ovat kunnan työehtosopimuksen mukaiset. Työhyvinvointia mitataan henkilöstön työhyvinvointikyselyllä ja esimiehen kanssa käydyillä kehityskeskusteluilla. Säännölliset tiimipalaverit ohjaavat yksikön toimintaa.

7. Sidosryhmät ja yhteistyökumppanit

Yhteistyö naapurikuntien maahanmuuttajien kanssa. Paikallisten järjestöjen kanssa suunnitellaan yhteisiä tapahtumia ja toimintaa. Hyödynnetään kunnassa olevien hankkeita kotouttamisen edistämiseksi. Pyydetään kansalasiopistolta nuoria kiinnostavia kursseja.

8. Tiedottaminen

Tukiasumisyksikön yleisiä asioista tiedotetaan tukiasumisyksikön keittiössä olevalla ilmoitustaululla. Facebookissa on oma ryhmä tukiasumisyksikön ja solutukiasuntojen asukkaille. Kunnan ilmoitustaulu on Ranuan kunnan nettisivuilla.

Järjestetään kuntalaisille mahdollisuus tutustua tukiasumisyksiköön järjestämällä Avoimet ovet. Asukkaat osallistuvat avoimiin oviin laittamalla heidän kulttuurin tarjottavaa ja muuta kulttuuriin liittyvää.

Pidetään koulujen vanhempainillassa esittely tukiyksiköstä.

Kunnan esimiehille pidetään tilaisuus aiheesta ja tietoa, miten tukiasumisyksikkö vaikuttaa kunnan eri toimipisteisiin. Tehdään kunnan kotisivuille oma kohta kotouttaminen

9. Talousarvio

Liite 1